

ЭНЦИКЛОПЕДИЯ

Нам улууһун хаһыата * 1935 сыл алтынны 5 күнүгэр төрүттэммитэ

1998 с.
От ыйын

9

күнэ

чэппиэр
№ 76 (8452)

"Тыл - омул баар-суох сыаннаһа уонна быстыспат бэлиэтэ. Хас биирдии норуот бэйэтин ураты майгыннаах культуратын, үгэстэрин, тылын харыстыыр сувереннай бырааптаах."

Саха Республикатын Тыл туһунан Сокуонуттан

Улуус дьаһалтатыгар

УТАЛЫТЫЛЛЫБАТ СОРУКТАР

Республика правительствотын 1998 с. бэс ыйын 6 к. 241 №-дээх «1998 с. сааскы халаан уутун түмүгэр таһаарыллыбыт алдыныны-кээһинини чөлүгөр түһэри уонна суох онорор ииниттэн уталытыллыбат тэрээһин дьаһаллар тустарынан» уурааһар ологуран манныгы дьаһайбыт:

1. Нам улууһун бары нэһиликтэрин дьаһалтала, предприятиелар, учреждениелар улуус дьаһалтатын бары отделлара, управлениелара муниципальной тэриэлэлэрин б.д. балаһан ыйын 1 күнүгэр дьэри болдооххо уу содулун туоратыны сүрүн сорукартынан аарҕа.

2. Бары нэһиликтэр баһылыктара ууттан эмсэҕэлэбит нэһилиэнньэлээх пуунна олохторун чөлүгөр түһэригэ бэйэлэрин ис кыахтарын түмэ тардыга дьаһаллары ылаалларыгар. Хас биирдии дуоһунастаах киһи чөлүгөр түһэри үлэлэрин мытыга тус эппитинэни күүһүрдэрин ситиһэргэ.

3. Ууттан эмсэҕэлэбит нэһиликтэргэ практической көмөнү, тэрээһин үлэни уонна хонтуруолу онорор сы-

алтан улуус дьаһалтатыттан эппиэттээх дьону аһыргыга (сыһарыллар).

4. Көбөкөн нэһилиэгин баһылыга Потапов В.Е. Арбын уонна Көбөкөн икки ардыларыгар суол оҥоһулдуор дьэри дьону уонна транспорту таһары хааччыйарыгар.

5. Улуустааһы телестудия (Кривошапкин И.З.), «Энцели» хаһыат редакцията (Касьянов В.Г.) чөлүгөр түһэри хаамытын уонна нэһилиэнньэҕэ материална, социальной көмөнү оноруу тустарынан сырдатаны кэмгэр уонна утумнаахтык ыталларыгар.

6. Үөрэхтээһин управлениета, дьэи кэргэн проблемаларыгар отдел нэһиликтэр баһылыктарын кытта биригэ ууттан эмсэҕэлэбит нэһилиэнньэлээх пууннар толору сынналыаннарын тэрийигэ бары дьаһаллары ылаалларыгар.

7. Бу дьаһал туолуутун хонтуруолааһыны улуус баһылыгы солбуйааччыларга сүктэрэргэ.

Улуус баһылыга А.Н.ЯДРЕЕВ.

Ил Түмүгүгэ Нам улууһун депутатыгар
Е.М.Ларионовка
Республика прокуратура
Н.Е.Полятинскаяга
Нам улууһун баһылыгар А.Н.Ядреевка
«Энцели» хаһыат редакциятыгар

АҤАҤАС СУРУК

Б.д. бэс ыйын 25 күнүгэр оҕобут, Намнаабы гимназия 10-с кылааһын үөрэнээччитэ Касьянова Анна роликотвай ханкынан хатааһы-

буяаччы Мохначевская В.Н. кыыс абатыгар Александрга «Арыгы иһэбин дуо?» Уолаттары 5 мүнүүтэ устата кырбаан биэрэргэ көңүллүүбүн».

өлөргө холоно сылдыбыттар. Кырдык, биһиги оҕобут ууга албаска дэнэммитэ эбитэ буоллар кыргыттар маннык ыар холонууну бэйэлэрин олохторугар онгустохтара суоҕа этэ.

Аны туран, бу ыар быһылааны илэ харахтарынан көрбүт туоһулар балларын, көрдөрүү биэрбиттэрин, оҕобут сирэйигэр, киһи хараһар кестөрүнэн, түөрт баастаабын уонна өлүгү киһи уорбалыыра, дыксинэрэ

гыммыт курдук эппиэттээх олохторун санаатахха — киһи куйахата күүрэр. Оҕобут ГАИ массынаатыгар олохторун ким да көрбөтөҕө буоллар Анна ханна баара күн бүгүнүгэр дьэри биллэ суох этэ. Темербаев уонна Находкин урукку өттүгэр ГАИ-га үлэли сылдьан, үлэлэриттэн уһуллубуттара. Онтон тобо эрэ иккиһин үлэҕэ ылыллан баран, служебнай массыналарынан

көстүбэккэ сылдыар. Аҕата бэрт элбэхтик туруорсан, ирдэһэн көрбүтэ да туһа суох буолбута. Кыһалбалаахтарга итинник сыһыан тугунан түмүктэммитин бука бары билэн олохобут. Ньир-бааччы олохобут ыал олохор икки төгүллээх умнуллубат ыар охсуу оҥоһулунна.

Ис дьыала отделын салалтата, прокуратура норуот интэриэһин арагаччылыыр оннугар «мундир чизин»

тэххэ аһара түһэн этии буолбата буолуо.

Түмүккэ, Хамаҕатта нэһилиэгин үлэһит дьонно, бастатан туран, биһиги оҕобут өлүүтүн төрүөтүн дьингээбинэн сокуон хараһынан быһаарары модьуйабыт! Буруйдаахтар толору эппиэти сүгүөх тустаахтар.

Ааспыт да өттүгэр, бу да сырыыга, инники да өттүгэр оҥоһуллубут уонна ханнык эмэ ныманан ыар буруйдар сабыллан хаалыыларын кытта

БУРУЙДААХТАРЫ—ЭППИЭККЭ!

лы киһи 7 чаас саһана дьэиттэн барбыта. Кини өлүгэ бэс ыйын 27 к. Граф Биэрэгин аттынаабы күөлтөн 7 метр дьириннээх сиртэн көһүннэ. Оҕобут өлүгэ күн иккис анарыгар — «ыраас уулаах» сиргэ «сөтүөлэтэ» дьэи ГАИ служебнай массынаатынан тийэни илпит ГАИ үс сотрудииктара Харитонов(абатын ГАИ начальнигин Харитонов Н.Н. солбуйан олорон), Находкин, Темербаев чопчу ыйан биэрэннэр, киһи көһүннэ.

Ол гынан-баран киһи дыксинэрэ баар оҕобут өлүгэ ууттан туох баар танна сылдыар таҥастыын, кэтэ сылдыар платформа бачыыҥкалыын хостоммута. Ууттан хостонотун кытта оҕоттон тутта платформатын Мохначевская Р.Н. устуталаан кэбиспит. Тоҕо?

Ууттан оҕотун өлүгэ субу хостонотун милиция начальнигин сол-

— дьэи эппитин киһи хайдах өйдөөн сөбүй? Тоҕо арыгы сыҥалаата? Тоҕо ыар аһыыга ылаан сылдыар, дьулаан суолу көрөн турар киһиэхэ уолаттары кырбаттара сатаата.

Ол оннугар оҕо өлүгэ ханнык быһыыга-майгыга, хайдах туруктаах көстүбүтүн, буоллубутун туһунан акт тутта милиция сотрудииктарынан оҥоһуллубатах, ыраас илиискэ илии баттаттара сатаабыттар.

Киһи иккис дыксинэрэ дьэи үс ГАИ сотрудииктарыттан, икки биригэ сылдыбыт дьүөгэ кыргытырыттан хайалара даһаны сонно тутатына «киһи ууга оһоллонно» дьэи кимнээх да биллэрбэккэ, айдааны тардыбакка сылдыбыттары буолар.

Биригэ сылдыбыт кыргыттары бу алдырхай тахсыбытын кэнниттэн бэйэлэригэр тийинэн

элбэбин үрдүнэн улуус прокуратура, чуолаан, прокурор Шапошников М.И. өттүттэн холобунай дьыала баччаанга дьэри тэриллибэккэ сылдыллыбыта хайдах да өйдөмөт.

Ити курдук хара маннайгыттан буруйдаахтары эппиэттэн куоттарыыга чопчу хардыылар оҥоһулуннар.

Ону аһан ГАИ сотрудииктара Находкин, Темербаев, оҕобут Анна эдэһийэ Надя балтын туһунан ыйыталаһа тийбитигэр: «Эһиги тобо ыксыгыт, балтын сотору кэлиэ буоллаба. Онноор бири кыыс 20-чэ күн сүтэ сылдьан баран кэлбитэ,» — дьэи холку бабайытык бу сабыс-саҥа 10-с кылааһы бүтэрбит кыыс аны хаһан да дьэитигэр да, олоххо да төннүбэтти «туруктанан» 7 миэтэрэлээх далайга тимирдиллэ сытарын билэ олорон, күлүү

көҥүл күүлэйдии сырыттахтара уонна бу алдырхай төрүөтүнэн буоллахтара ити дьэи.

Бу барыта милиция ба кадрдары сүүмэрдээһин, итинни уонна сөптөөх ирдэбили олохтоонун быстар мөлтөбүн ырылыччы көрдөрөр.

Аһарда Хамаҕатта нэһилиэгэр милиция сотрудииктара кыттылаах дьону кырбааһынар, сүөһүнү тэбистэри, итирик туруктаах бэйэлэринэн уруулга олоруу курдук түбэлтэлэр буолалларын бэлиэтээххэ сөп.

Улууска араас төрүөтүнэн дьон өлүүтэ сүтүүтэ кэлин сылларга олу маассабай буолла. Ол барыта хайаан да туох эмэ төрүөттээх, туох эмэ содуллаах буолуохтааба биллэр.

Ааспыт сыллаахха эмиз бу кэмгэ Н.П.Габышевтаах кыыстара Софья сүппүтэ күн бүгүнүгэр дьэри

көмүскүүрү өрө туталлары курдук өйдөбүлгэ кэлэбин.

Нам улууһугар кэнники сылларга өрүү өлүүлээх-сүтүүлээх быһылааннар тахса тураллары үрдүнэн улуус дьаһалтата (баһ. Ядреев А.Н.) быраабы харыстыыр органнартаан кытаанах ыйытыны уонна ирдэбили мөлтөхтүк туруорар.

УЛУУСПУТ ДЬОНО!

Биһиги, Хамаҕатта нэһилиэгин олохтоохторо, хомолтолоох, соһумар өлүүлэр олу элбээбиттэриттэн, суола-иһэ суох сүтэ турар холобунай буруйдар үүнэ-тэһиннэ суох барбыттарыттан улаханньк дыксинэн олохобут. Тоҕо дьэитэххэ, биһиэхэ барыбытыгар нус-хас олохобутугар гарантия суох буолар туруктанна.

Бу маннык балаһыаньа улуус үгүс нэһиликтэригэр баар буолла дьэри

сөпсөспөһүтүн уонна утарарбытын аһаҕастык биллэрэбит.

Бу дьыаланы сиһиэстийэлээһин хаамытын хаһыатынан, телевидениэнэн биллэрэн иһинни тэрийэр дьаһалы ыларыгар улуус дьаһалтатын баһылыгар Ядреев А.Н. туруорсабыт.

Улуус дьаһалтата быраабы харыстыыр органнар үлэһиттэригэр кытаанах ыйытыны, хонтуруолу мэлдьитин олохтуурун, билгин үлэли сылдыар салалтаба сөптөөх түмүктэри онороругар быыбарлааччылар буоларбыт быһыытынан ирдэнибит.

Хамаҕатта нэһилиэгин олохтоохторо
Ю.Кривошопкин,
А.Иванов,
Г.Петрова,
Г.Кривошопкин,
И.Гаврильев о.д.а.
барыта 400-кэ киһи илии баттаабыт.

С ай ы н н ы б и и р к ү н д ы ы л ы а н а т а р

1998 С. ОТТООХУН ХААМЫТЫН ОПЕРАТИВНАЙ ДААННАЙДАРЫН БИЭРИИ ТУНУНАН ДЬААЛ

Оттоохун хампааньатын хаамытын туһунан оперативнай информация хомулларын туһуттан дьаһайбын:

1. Оттоохун хампааньатын хаамытын түмэр манньк састаптаах штаб тэрийэргэ:

Захаров В.П.—ТХУ начальнигы солбуйааччы, председатель

Бочуров Б.С.—ТХУ кыл. инженерэ, председатели солбуйааччы

Перевалова М.И.—Информатикаба сүрүннүүр специалист, чилиэн

Олесов К.А.—«Энсизли» хаһыат корреспондента, чилиэн

2. Нэһиликтэр баһылыктарын информацияны хомуйарга уонна дааннайдары биэрэргэ эппитинэстээхтэринэн эбээһинэстиргэ. Хас бэнидиэнньик аайы тыа хаһаайыстыбатын управлениетыгар 21-872 телефонунан уонна статистика отделыгар 21-347, 21-437 телефоннарын дааннайдары биэрэллэригэр.

3. Улуус тыа хаһаайыстыбатынан дьарыктанааччыларыгар хас ый аайы производство уонна бородууксуйаны батары туһунан дааннайдары нэһиликтэрин дьаһалталарыгар биэрэллэригэр. Дьаһалталар хас ый 1-кы чыыһылатын аһарбакка тыа хаһаайыстыбатын управлениетыгар түһэрэлэр.

4. Бу дьаһал туолуутун ТХУ начальнигы солбуйааччытыгар В.П. Захаровка сүктэрэргэ.

Улуус баһылыгы солбуйааччы А. БОЧКАРЕВ.

ҮҮНҮҮБҮТ БЫЙЫЛ ҮЧҮГЭЙ

1 Хойуустаах нэһиликтин «Нам» учебнай-производственной хаһаайыстыба быйыл үлэтин куһағана суохтук сағалаата. УПХ үлэтиг-хамнаһын туһунан транспортнай-полеводческой биригээдэ биригээһинэр Маркова Антонина Васильевна кэпсиир:

—Ыһы үлэтэ бүтөн үлэһиттэр аны окко кириэн эрэллэр. Быйыл эбиэс уонна дьэһимиз ыстыбыт. Тахсыта үчүгэй. Уу ылбыт сирэ куурбакка сорох сир ыһыллыбата. Харабылынан Соловьев Николай үлэтиир.

Огурсу бастакы баһытын огорон олохтоох «Гранд» маһаһыммытыгар кирилэтин 18-ты солк туттарбыппыт. Иккис хомуур дьон теплицаны алдытан уоран хойутаата. Аны туран олохтоохторбут баһына күрүүтүн алдытан оттука туһаммыттар, кимнээхтэрэ биллэллэр да билиммэттэр. Онон биригээдэ үлэһиттэрэ субуотуньуктаан күрүү туттулар, онно бириэмэ бөрүтүн ыгыттыбыт. Чааһынайдар күрүүнү аһан сүһүлэрин маччитер түгэннэрэ эмиэ баар.

Хаппыста, хортуоппуй үүнүүтэ үчүгэй. Обуруот аһын биригээтэ-

тин биригээһининэн Сысолятин Николай Николаевич, хортуоппуйга Петров Борис Николаевич үлэтииллэр. 17 оскуола оҕото УПХ үлэһиттэригэр көмөлөһлөр.

Окко биэс звено кириэр. Былааннара 1250 т. Толукаан арыыта ууга турар буолан оттуур сирбит инээ аһыаата. От ыйын 1 күнүттэн кириэхтээх этилэр да техникалара табыллыбакка кириэ иликтэр, от ыйын 5-гэр кириллэрэ буолуо, онон хойутары гынныбыт. Техника чааһыгар кириэхтээ олус мөлтөх, үкээ списаниера тахсыбыт трактордар. Саһаны ыларга, саппаас чааска элбэх харчы наада, саппаас чаас сыаната наһаа үрдүк. Саһа трактор көрдүүбүт да эстээххит дьон биэрбэттэр. Бу күннэргэ УПХ директора Алексеев-Д.Ф. ону эскирэттиһэ сылдьар. Бензин, солярка, дизтопливо тийбэт. Дьон син үлэһит эбит да харчы суоҕа бэрт, билигин дьону үлэлэтэр ыарахан буолла.

Халаан уута алдыппыт муостатын ДРСУ үбө суох буолан кыайан онорбото, онон нэһилиэнньэ бэйэтин күүһүнэн эмиэ субуотуньуктаан огоро сылдьаллар.

Матырыйаалы В. РЫКУНОВА бэлэмнээтэ.

БЫАННААХ СИРИ ТУАНЫАХХА

Бу күннэргэ бийиги уууспуттар Америка фермерэ, консалтинг-вай фирма генеральной директора Майкл Кесслер бизнес-консультант баһылынан ыһаһытын сылдьар. Кини Россияда кэлбит сыһа-соруга-агробизнес экономикалыгар семинар ытыт. «Экономика дьэ өскөдүн бизнес-былааны аан дойду таһымыгар дылы ситэриги, экономикаһы проблемаларга фермердэргэ кеме, сүбэ-ама биэриги.

Майкл Кесслер Хамабатта, Бөтүг, Никольский баһынай хаһаайыстыбаларыгар сырытта, улуус баһынайдарыгар семинар ытыт.

Бу нэһилээк сакталыгар улуус баһылыгы А.Н. Ядреевы кытта көрүстэ. М. Кесслер көрсүһүүтэ Нам уууһугар айылса ресурстарга дэлэйдэрин, ону туһаныаҕа көдүүстээх үлэ барыан наадаһын эттэ. Балыктааһыны, обуруот аһын омордуутун, онтон да атын тыа хаһаайыстыбатын салааларын бородууксуйаны дэлэтии эрэ курдук буолбакка, үлэ мистэтин таһары баһылынан күүсэ сайыннарыаҕа сеп диэтэ. Өлүүнэ өрүс хочото быйаһаарын сөҕөн туран бу сири септөөхтүк туһанааҕа Саха сирэ сайдарыгар олук уурумунан тоһоболоото. Аһыах сыһанан Өлүүнэ өрүс хочотугар тыа хаһаайыстыбатынан дьарыктанар компания тэрийэр санааларын эттэ.

Бэйэ информ.

Соторугаабыта Хатырык нэһиликтин уонсай мунньаҕар сүһү аһылыгын бэлэмнээһин болпуруоһа көрүлүнэ. Бу болпуруоска нэһилиэк баһылыга Пахомов Д.Д. сир комитетын үлэһитэ Петров М.Е. информацияны огордулар. Кинилэр информацияларын иһиттэххэ оттоонор сири комиссия тэрийэн кэрийэн көрбүттэр. Ол түмүгэр, оттоонор ходуһа аһара ууга сытар — дьон быһаарылынна. Онон кэлэр кыстыкка улахан уустук балаһыанна үөскээбит.

М.Аммосов аатынан кооперативнай хаһаайыстыба 1200 га ходуһа сирдээбиттэн 633 га сири уу алдыппыт. Ол иһигэр «Кэнэли», «Баакыча» арылар оттоонор сирдэрин улахан аһара ууга барбыт, кумах типпит. Алааска 157 га сиртэн 62 га сирэ эрэ оттоонор кыахтаах. Бу хаһаайыстыба 739 төбө ынах, 27 төбө сылгы сүһүлээх. Итин сыл таһаарга 1300 т. от оттоонун наада. Дьингэр 700 т. от оттоонор кыахтаах. Уу түстөһүнө мунугаан 200 т. от оттоонун.

Нэһилиэк үрдүнэн 1345 ынах сүһү, 360 сылгы сүһү

ҮӨСКЭЭБИТ КҮЧҮМЭБЭЙДЭРИ ААХСЫБАККА ОТТУОХХА

баар. Итини сыл таһаарга 2310 т. от оттоонун наада. Үгүс сир ууга сытарынан, кумах типпитинэн мунугаан 1200 т. оттоонор кыахтаах.

Информацияттан уонна кэпсэтиигэ эппит дьон этилэриттэн иһиттэххэ окко бэлэмнэни мөлтөх туруктаах. Трактордар уонна оттуур техника үкэс саппаас чарыа суоҕа үрэллэн тураллар. Үөһэттэн урукку курдук ха-

ачыйы кыайан тэрилинбэт.

Отчуттарга бородуукта суох. Ол да буоллар мунньахха төһө кыалларынан от ыйын 1-гы күннэриттэн тала сылдьан, оттоонуну сабалырга быһаарыстылар. Оттуур сиргэ уустук балаһыанна үөскээбитинэн 9 киһиттэн састаптаах баһылык Пахомов Д.Д. салайааччылаах рабочей комиссия тэрилиннэ. Оттоонор ходуһа

15 бырыһан резербэе халларарга быһаарылынна. От ыйын маннайгы күннэриттэн ходуһаны куурадууга үлэни тэрийэргэ — дьон буолла. Мистэтигэр оттуур балаһыанна ыарабытынан атын нэһиликтэртэн сир көрдөһөргө — дьон уураахха этилиннэ.

Николай СИВЦЕВ. Хатырык.

САЙЫН ОРТОЛООТО... ХАҤАН ОТТУУБУТУЙ?

Ааспыт нэдиэлэ бээтинсэтигэр тыа хаһаайыстыбатын үлэһиттэрэ улуус дьаһалтатыгар мустан оттоонун туһунан кэпсэтилэр.

—Быйылгы оттоонун уустук балаһыаннаба барар. Оттуур сирбит аһара ууга олорор. Арылар 70-80 бырыһаннара, сорохторо тимирэн сытар. Уу кэлэ турар. — дьон бэлиэтээтэ бэйэтин этиитигэр улуус баһылыгын солбуйааччы А.А.Бочкарев.

Нэһиликтэртэн Кебөкөн, Хатын-Арыы, Хатырык ордук ыарахан балаһыаннаһааммыттар, оттуур сирдэрин 50-60 бырыһаннара ууга сыталлар. Ол иһин арыы да туруктаах Арбын, Фрунзе, Искра, Бөтүг, Таастаах, Салбан нэһиликтэригэр сыһаарыллыбыттарын туһунан дьаһал тахсыбытын эттэ. Ол эрэри быйыл да алаастар эмиэ ууга быйдыаммыттарын бэлиэтээтэ. Онон үөһэ тахсааччылар тракторынан оттуур кыахтара мэйийбит, «ат көлөнөн, илиинэн оттоонунга төннөбүт» дьон буолла.

—Күнү-дьылы билгэлээччилэр от ыйа арыы да ардаҕа суох даһаллар, атырдыах ыйа уһун ардахтаах буоларын иһитиннэрэллэр. Онон оттоонуну түргэнник сабалыаха наада, от сиппит. Сүннүнэн от ыйын бүтүүтэ оттоонун 70-80 бырыһанын бүтэриэххэ наада. Сводкаһытын тыа хаһаайыстыбатын управлениетыгар, статотделга бэнидиэнньик аайы түһэриэххит, — дьон эттэ Андрей Андреевич.

Быйылгы окко наадыыы улуус үрдүнэн 32 тыһ. 794 тонна от. Баһынай хаһаайыстыбалар бизнес-былааннарын хаттаан көрүнэллэригэр сүбэ бэрилиннэ. Төһө да

уустук балаһыанна үөскээтэр оттоонуну тэтимнээхтик ытарга этириннэ.

Наадалаах ГСМ нэһиликтэринэн Арбынтан ураты бэриллэбит. Сап-

Оттоонунга улууска ыксаллаах быһы-майгы биллэриллэрин туһунан болпуруос от ыйын 10 дьэри аһаҕас хаалла.

Улууска кэнники сылларга төһө от оттоммутун статотдел сыһаараларыттан көрөбүт.

1997 с. тыа хаһаайыстыбатын предприятие-лара—8 тыһ. 559 т;

Баһынай хаһаайыстыбалар—13 тыһ. 155 т;

Нэһилиэнньэ—14 тыһ. 327 т;

Улуус үрдүнэн—36 тыһ. 042 т.

1996 с. тыа хаһаайыстыбатын предприятие-лара—12 тыһ. 686 т;

Баһынай хаһаайыстыбалар—6 тыһ. 983 т;

Нэһилиэнньэ—13 тыһ. 256 т;

«Таастаах» подхоз—200 т;

Улуус үрдүнэн—33 тыһ. 126 т.

Касьян ОЛЕСОВ.

Уйз акардаах ологу эдэр-маник өтөө үтүмэн элбэх курдук саньыр, оттон кырдыгаастар сака сити-дотуу быһымыннан сынамалылар. Бу кэмгэ киһи орто дойдуга үеэ дьону кытта алтыһар, элбэги билэр-көрөр — омон олох муударайын бастакы кэрдиийин ситэр кэмэ буолар.

Ол курдук Полина Ивановна Федорова бу күнкүргэ үйэ акардаах үбүлүөйүн билиитиэр. Нам улуунугар кини-ни бары кэриэтэ биллэр, дьон үксэ судьуйа быһымыннан кэнники сылларга үлэти-хамнаһын билэр буоллактара. Полина Ивановна олохун туоһуластааха тус бэйэтин туһунан олус кэмчитик кэпсээчи, ол онугар ытыктыыр, убаастыыр дьонун истик-иһирэктимларынан астар.

Үөскээн, олорон ааспыт сылларын акар кырыы эридьиэстээтэххэ бэйэтэ сөп сөбүс кээмэйдээх кинигэ буолуон сөл, ол сиэринэн кини олохун сүрүн хэрчиктэрин ааттан аһарар оруннаах буолуога.

ҮЛЭБЭ СҮРЭХТЭНИИ

Полина Нам орто оскуолатын 1966 сыллаахха бүтэрбитэ. Ол сыл оскуолаһы түөрт онус, үс уон бириэс кылаастар, барыта 100-тэн тахса үөрэнээччи бүтэрэн олох кизг аартыгар тахсыбыта. 10 «а»-лар республикага бастакынан тутуспутунан производствога тахсар туһунан ыгырыы таһаарбыттара. Үгүстэр өйдүүллэрэ буолуо ити сағана «Оскуола-производство-үрдүк үөрэх» диин хамсааһын сағаламмыта. Ити ыгырыһыны Поля үөрэммит 10 «в» кылааһа, 19 ор, өйөөн бары Хамаҕатта отделениетыгар үлэли тахсыбыттара.

Биир сыл бииргэ үлэлэ-эбиттэрин кэннэ уолаттар армияга барар кэмнэрэ тийэн кэлбитэ. Кыргызтар ыаньыксытты хаалбыттара, кэлин производство интэриһэ диин совхоз отделениеларынан тарҕаппыттара. Полина Хамаҕатта отделениетыгар баар оройуонга, ону ааһан республикага кизгик биллэр Армы-Тиит биригээдэтин ферматыгар үлэли тийбитэ.

Биригээдэни М.П.Васильев салайара, зоотехнигынан Е.Е.Ларионова үлэлиирэ. Поля уопускага барыт Ульяна Федотовна Винокурованы солбууйохтаах этэ. Бу коллективка Верховная Сэбиэт депутата, Үлэ Кыһыл Знамята орденнаах Гликерия Павловна Авксентьева, эмиэ депутат Розалия Спиридоновна Овчинникова уонна Ленин орденнаах Фекла Васильевна Сидорова үлэлээн аар-саарга аатырбыттара. Биригээдэни биирдии ынахтан 2-лии тыһы-

мыча кг. үтү ымы ситиһэр сорукутаахтара.

«Мин итинник аатырбыт дьону кытта бииргэ үлэлиирбиттэн олус долгуйарым, бастаан кэпсэтиһэрбэр райком бюротугар киирэр тэнэ санаабытым. Бу иннинэ биир сыл Никольскайга тунгуй бургунастарга маньыксыттаабыттаарым. Онон кыраым да, опытым да ырааһынан тийибэт этэ. Тас үлэһиттэр оту эрэ киллэрэлтэрэ, оттон салгыы баһаам элбэх буочукаларга эгин араас эбии аһылыктары бэлэмнииллэрэ, оһоһор бэс лабаатын быһыыллара. Итини биригээдэ зоотехнига Евдокия Егоровна Ларио-

һылара диин маньык буоллаҕа!» — санаа кыламынар да, ханна куотуоҕай. Арай иһиттэрин: «Хайа, Полина, эрдэ баҕайы кэлэр эбиккин дуу?» — диин саңа дуорайбыт. Өйдөөн көрбүтэ райком бастакы секретара Степан Николаевич Платонов кэлэн турар эбит. Ону-маны ыйыталаспахтаан баран ылдыт:

«Тоойуом, Моруусан хайаатай?» — диин туоһуласпыт. Морууса диин элбэх үттээх ынаһын аатын секретарь хантан билэрин соһуйа иһиттэр да «билигин да ылата сылдыр» диин эппиттээбит. Онуоха Степан Николаевич ынаһын

5-с кылааска үөрэнэр эрдэһинэ көмүс көрдүүр экспедиция дьоно кэлэ сылдыбыттара, кини дьонугар кэлэ-бара билсэллэрэ. Партия начальнига кинизхэ араас минераллары биэрэр этэ, көмүстээх кумагы көрдөрөрө. Кэлин Полина өгнөөх таастарынан «Чудо гора» диин макет оңорбуттааҕа.

Геолог буолар санаата табыллыбатаҕа, икки экзаменьгар проваллаан баран аны университет тыа хаһаайыстыбатын факультетыгар ветеринар идэтигэр туттарсар, конкурса хабыллыбакка кэтэхтэн үөрэнэргэ сөбүлэһэр. Ити кэмгэ салайар

председатели бастакы солбуяаччынан үлэлиирэ. «Хайа, Полина, туох наадаҕа киирэн олоһордуу?» диибитигэр министр Хоту үлэбэ ыгытабыт диин быһа хоруйдаабыт. Онуоха Степан Николаевич бу оҕону дойдутугар таһааран үлэлэтин, ыраах онноманна ыгытымаг диин эппит. Ити курдук төрөппүт оҕотугар курдук истигиник сыһыаннаһар кини Полина олоһун аҕыйах мүнүүтэ иһигэр тосту уларытан турардаах.

Инньэ ғынан бирикээс төрдүттэн уларытан Полина Ивановна Үөдэйгэ үлэ-

рим, үксүгэр специалист буоларым быһымыннан сүбэ бэрээдэгинэн көмөлөһөрүм. Итинник үлэ дьисциплиинэтин кэһиһлэр олус аҕыйах этилэр, общественной бэрээдэк кытаанага, онгон холуобунай буруйу оңоруу улахан «ЧП» быһымыннан сыналанара. Комсомолга үлэлиирбэр Клим Коржин олус көмөлөспүтэ, сүбэлиир-амалыыр этэ, илдэ сылдыар этэ. Комсомол уобаластаағы конференцияларыгар ыаньыксыттыыр да эрдэхпиттэн элбэхтэ делегатынан талыллыбытым.

Тус бэйэ олохун туһунан оччолорго толкуй суох этэ, өрүүтүн ыччаттар ортолоругар сылдырбыт, эгэлгэ араас мероприятиелары, конкурстары, фестиваллары, семинадары ода ааһан сиппэккин. Ол да иһин буолуо хойут кэргэн тахсыбытым.

Комсомолга үлэлээн баран Полина кэргэн тахсан төттөрү Үөдэйгэ үлэли барар. Манна кини олоҕо тосту-туора уларытар, ол курдук ветеринардары кытта бииргэ үлэлэһэ сылдыан ырахан ырыыга хаптарар. Сыл аңара кыһан хаампат турукка киирэр. Ити кэмгэ санаатын түһөрбөккэ, аны бу идэтигэр үлэлиир кыһа суоһун билэн салгыы үөрэнэргэ быһаарынар. Балаҕа толкуйдаан баран юрист идэтин талар, специалист быһымыннан ырыыта кэлин содуллаах буолуон билэрэ, оччотугар иһбэлиит да буоллаһына үлэ, хамнас будунуохтаағын быһымыннан. Ити барыта олох күһэйииттэн тахсыбыта. Дьингэр, этэһигэ сылдыбыта буоллар Полина Ивановна наукага барыахтаах этэ, манна үлэлээбит практика, опыта, араас диваниктэрэ, бэлиэтээһиннэрэ иһики научнай үлэтигэр бэртээхэй багаж буолуохтааҕа. Ол барыта оһо хаалдыта.

Олох охсуулары итинэн бүппэтэхтэрэ. Бастакы оҕолоро төрөөн баран өр буолбатаҕа. Ол эрэри олоххо тардыһыы, күүстээх санаа баһыйбыта. Кэтэхтэн үөрэнэн 4 курсу бүтэрэн баран бастаан «Комсомольская» совхозка, оттон «Сельхозтехника» юриһынан үлэлэбитэ. Медиктэр бопсоллорун үрдүнэн кыыс оҕоломмутара. Полина Ивановна бу ыарахан кэмнэргэ Үөдэй дьоно-сэргэтэ көмө, тирох буолбуттары махтана саньыр. Управляющий К.К.Бурнашев балаһыаньаны билээт сайын орто-то убаһаны өлөртөрбүтэ, этин пенсияга тахсар ыаньыксыкка биэрбиттэрэ, хаанын бэйэтэ көрөн туран иһэрдибитэ, холодильникка уурдаран баран эмпотми курдук иһэригэр соруйбута.

1984 сыллаахха кэргэнэ соһумардык өлөн соҕотон үс оҕону илиитигэр тутан хаалдыта.

(Бүтүүтүн 4 стр. көр)

В.КАСЬЯНОВ.

Күннэтэ көрдө бьоммун

ОЛОХ ҮТҮӨТЭ — ҮЛЭТТЭН

--Очерк--

кадрдары бэлэмниир техникум профила уларытан аны совхозтар орто сүһуөх специалистарын бэлэмниир буолбуттара. Полина ону билэ охсон партия райкомун рекомендациятын ылар уонна үөрэнэ киирэр.

Техникумга кини саамай эдэрдэрэ этэ, баарасуога 19 саастааҕа. Биир паартаҕа саастарын сип-

ли тахсар. Оччолорго отделение управляющаһынан К.К.Бурнашев үлэлиирэ, уопсайынан да Үөдэй олус күүстээх салалтааҕа. Үлэ-хамнас күөстүү оргуйара, общественной тэриһтэлэр иһилиэк дьонун түмэ тардаллара. Полинаны итинтэн матарбатахтара, тута комсомол секретарынан талбыттара. Сэбиэт секретара Афанас-

нова сүбэлээн, дьаһайан оңортороро.

Бастаан утаа үлэбин кыайбакка олуһун сылайарым-элэйэрим. Дьоммуттан хаалымаары ким-хайа иннинэ эрдэ үлэли кэлэрим. Ол курдук кыһын борук-сорука 5 чааска кэлэн Бочкарев оһоһун отторум. Хотон иһэ электричество уоттаах да буоллар олус ытырыктата саньырым, хантан хаһан кэпсир абааһылара кэлэн тутан ыһа диин. Ол да буоллар эр санаабын киллэрэн «комсомол, кытаат» диин бэйэбин бөһөхсүтэ саңарарым.

УМУЛУБАТ КӨРСҮҮҮЛЭР

Ити курдук ахсынньы ай аам-даам тыннымыгар биир сарсыарда Полина үгэһинэн эрдэ кэлэн хотон иһигэр оһоһу отто олордодуна эмискэччи аан аһылла биэрэр. Онно өйдөөн көрдөһүнэ таһырдыаттан будулуйан киирбит туман быһымыннан туох эрэ улахан, хара бэкир кини дээки чугаһаан испит. «Дэ бүттэһим, абаа-

төрүүрэ чугаһаабыт, түргэниик уоллара охсууһунун диин сүбэлээбит. Ити кэмгэ ыаньыксыттар тийэн кэлэниэр «Кыһыл мунука» кэпсэтин сағаланар. Бу биир холобур оччолорго салайааччылар дьону-сэргэни, үлэни-хамнаһы ыкса билэлэрин, сүбэни тэнэ ирдэбили өрүү олохтуулларын туоһулуур.

Полина Никольскайга үлэли сырыттаһына биригээһинэр Е.Р.Леонтьев «Молоко и молочные продукты» диин кинигэни биэрбитэ, ону хойукка диири илдэ сылдыбыта. Ити курдук ханьык да үлэһаан бастаан билии-көрүү наадатын туһунан өй-санаа эдэркээн кыыска бигэ киирбитэ.

Ити курдук икки сыл производствога тигинэчи үлэлээн баран 1968 сыллаахха университетка киирэн үөрэххэ туттарсар. Бастаан талбыт идэтэ туһугар эриэккэ этэ, ол геолог идэтэ этэ. Поля оскуолаҕа

пит, араас үлэбэ эриллибит улахан дьону кытта үөрэнэр. Аны туран кыргыттар иккэйлэх этилэр, биирэ Хотуттан кэлбит этэ. Манна тыа хаһаайыстыбатын специалиһын идэтигэр олохтоохтук уонна диригин хорутан үөрэтэллэрин иһин Полина биир сыл кэһиттэн университетка кэтэхтэн үөрэниитин тохтоппута. Техникумга үөрэммит сылларыгар сиргэ үлэни, үүнээһини өлгөмнүк үүнэри кистэлэһиэрин, звероводствоны ыкса билбитэ, оттон үтү ыаһын, эти оңоруу чааһынан этэ барбаккын. Онноһор сыры оңорууга тийэ үөрөппиттэрэ.

УМУЛУБАТ КӨРСҮҮҮЛЭР

Үөрэһин бүтэрбитин кэннэ тыа хаһаайыстыбатын министрин бирикээһинэн Уус-Дьааһыга Казачьеҕа управляющаһынан аһаммыта. Бирикээһин ыла министрэ приемга олордодуна эмиэ Степан Николаевич Платонов киирэн кэлбит, оччолорго кини Совмин

Күнүстэ көрдө өбөмүсүт

ОЛОХ УТУӨТЭ—ҮЛЭТТЭН

(Бүтүүтэ. Иннин 3 стр. көр)

Хамадатта дьонун оһоһунан оттуллар дьэитигэр үс кыра өрүтүн илдэ оһорбута, үлэлээн көрбүтэ да хайдах да табыллыбата. Намга кэлэн ыалга дьукаах оһорбуттара, аны «Сельхозтехника» мһыллан үлэтэ суох хаалбыта. Тьа хаһаайыстыбатын управлениетыгар үлэтэ ылыахка ылбакка олус уустук, ыарахан кэмнэр тирээбиттэрэ.

Дьэ, итинник түгэннэргэ киһи ис дьингэ, характериста биллэр. Полина Ивановна олох охсууларыгар бэриммэккэ юстиция министрэгэр тийэ туруорсан оройуонга нотариус миэстэтэ аһыллар, онно үлэлиир. Ити кэмгэ судьяйа резервэр тур дьэи этиндэригэр кэли сөбүлэһэр.

1990 сылга конкурснай төрүккэ олоһуран икки төгүл квалификационнай комиссияны аһар уонна Нам улууһугар судьяйанан ананар. Бу да сыры-

га Намга дьэитэ-уота быһаарыллыбакка Нерюн-рига судьяйалыы барарыгар эппиттэрин төрөөбүт дойдутугар тахсабын дьэи санаатын уларыппат.

Онтон ыла Полина Ивановна дьон дьылдатын быһаарар дьоһун үлэтэ күн бүгүнүгэр дьэри үлэли сьылдыар. Бьэитэ билинэринэн психологической өттүнэн олус ыарахан буолааччы, хас биридди дьыаланы дуунатын нөгүө аһарар. Дьэитигэр да сырытта-бына сарсын, өйүүн көрүүхтээх дьыалата өйүттэн-санаатыттан араһпат, өрүү эргитэ толкуйдуур.

УМУУЛУБАТ КӨРСҮБҮҮЛЭР

Хас да сыллаабыта Сунтаартан кэлэ сьылдыар киһи уорууга түбөһөн турардаах. Онуоха номнуо түөртэ сууттаммыт буолан рецидивист быһымытынан дьыалата көрүлүөхтөөбө. Полина Ивановна дьыаланы билсэн, сууттанааччы-

ны ыйыталаһан баран бу олус уустук, олох күлүк эрэ өттүн көрө сьылдыбыт олохтоох киһи дьингээх олоххо төннүүн сөп дьэи, онно өссө биридэ кьабы биэриэххэ дьэи санааттан сэтээтэллэрин кьытта сьүбэлэһэн сьымнаһас биригэбэри таһаарар. Прокурор бырачыастаан дьыала хаттаан кэлэр, суут састааба санаатын уларыппат. Кэли уһугар Үрдүкү суукка биригэбэр оннуан хаалар. Ол киһи хаайыттан суругар ким да кини төлкөтүгэр манник интэонгон орооспотоһун, дуунатын таарыйбатаһын ахтыбыт эһа.

Федоровтар дьэи кэргэттэрин эдэр өттө — кьыргытара, күтүөтэ бука бары үөрэххэ киирэн билини-көрүүнү ситиһэр түбүккэ сьылдыаллар. Онуоха ийэлэрин сабыдыала биир — тус бьэитин холобура. Оһолоро этэллэринэн,

ийэлэрэ хаһан да быар куустан оһорбот, иллэг кэмигэр тугу эмэ баайа, абыраһтымы оһорооччу.

Билинни олохпут айгыраата, эһиннибит-быһынныбыт дьэи Полина Ивановна мугатыйбат. Үөрэнэргэ, үлэлииргэ бадалаах, дьаныардаах дьонго суол эргичи аһарас. Ханьык да стройга — капитализм, социализм буоллун — үтүү үлэттэн эрэ олох көнөр. Оһон кини билигиги ыччат аһа көлүөнэ үлэтэ бэринилээхтик сьыһыаннаһар үгэстэрин үтүү холоһур онгостон, сөбүлүүр идэтин баһылаан чьэһинэйдик, суобастаахтык үлэлээн ологу тупсарарыгар Полина Ивановна бигэ эрэллээх.

Хаартыскаларга: (үөһэттэн аллара)

- 1) 1967 с. Хамадатта биригээдэтин маньыксыта.
- 2) 1970 с. ыччат наставниктары I слеттарыгар. Алдан куорат.
- 3) 1971 с. икки тыһыынчалаах маньыксыттар I республиканский слеттарыгар. (П.И. Федорова архивыттан)

лар. Хас нэһилиэк ахсыттан 100-тэн тахса киһи кьыттар, 10-тан тахса нэһилик баар. Түөрт күн уста тыһыынчаттан тахса киһи күрэс былдаһар эбит. Ыаллыы улууспутугар бу курдук дьону маассабайдык хаһаллар эбит.

Атын улуустар курдук ыччаты спортка түмэ тардыаһыг, спорт — доруубуйа! Доруубуйа — чөл олох! ыччаты спортка уһуйар сьалтан маассабы күүһүрдүөбүг. Онтон маассабас спортивнай комплекса тирээригэр. Оһон бу кэлэи иһэр кэрэ даталарынан (1999-2000сс.) сьибээстээн, кэһэргэс ыччаччытыгар анаан кэскиллээх спортивнай комплекс тутуодуун. Миэстэтэ — газ контуоратын хоту кьырдылыгар. Ити арыы тыаны күрүөлээн кэбиһэриг. Кэрдимизриг, үлтү кэһимизриг, күөх зона олохпут баайа. Маны сөпкө өйдөөн, таба сьыналлаан улууспут баһылыга, село администрацията, общественной хамсааһыннар ода. тэрилтэлэр бары холбоһон сөптөөх түмүгү онгостоллоругар эрэнэбин.

Түмүкпэр бу баран кэлибитигэр салайааччыбытыгар Кутуков Валерий Романовичка автоһуһу онтон да атыны булан көмөлөспүтүн иһин улахан махтаһытын биллэрэбит.

Петр НАУМОВ, спорт ветерана.

ӨӨ ШОУААНА

КЫРДЬАБАСТАРГА ОХСУУЛААХ

Кэһэки кэмнэргэ пенсионердары улууссаба көрсө түс да, аһыйах тымы кэпсээтэ, сонуммут пенсияны хаһан, хантан, хайдах ыларбыт туһунан буолан барда. Хаһан оһобун булар болтуосу эбитэ буолаһа? Бирдэ иһиттэһэ Президент М.Е.Николаев: «Почтадарга пенсияны тарбатыны биэрээххэ эрэ, кинилэри өрүтүгүөххэ сөп», — дьэит. Иһикс табарыһым көрсөн улуус пенсионнай сулууссаба управлениеты начальнига К.К.Ядрихинская: «Пенсияны сбербаантан ылар ордук, пенсионердар кэлэн сьет астарарга сайаапканын өбөһүн», — дьэи телевизорунан ыһырыт дьир.

Атын атаһым: «Урут почтадан ылар эрдэхпитинэ хайдах эрээдэмигиптин умна оһуһун дуо, дьэиэбэ графиккын аһарбакка аһалан биэрээлэрэ олус үчүгэй буолбат дуо?» — дьэитэбэ. Ол быһыгар сороһтор пенсионнай фондага харчы уһалаттар, кэлэр иһин кини уобалестар курдук 3-4 ый буола-буола ыларга тийдибит дьэи куттуохтара. Дьэ барыта моһуок дьэитэбин!

Хаһыаттарга таһар ыстатыһалары аһаһаах, дьон бары пенсияны дьэиэбэ аһалан биэриини хайгыһалар, маһалаһар. Мин биир бьэим эмэи иһинник санаалааһын. Дьэи сьылдыан көрдөһө даһаны пенсионнай сулууссаба управлениетын үкэһиттэрэ чакчы эппиттээх, мьэндэр үлэни толороморуттан сьаллаһын.

Биир дойдулааһыт, СР федеральной-почтовой сьибээс управлениетын начальнигыт солбуһааччы А.К.Романов билигин почта үс улууска пенсияны тирээдэрин, ким да хом санааны эгэ иһигин аһар уонна кинилэр холоһурдарын баһыһарга ыһыгар. Чэ, ол үс улуус бийил, эһили үлэлээн итинник дьаһаны үчүгэин көрдөрдүһөр. Биги улуус өссө да кэтэһэ түтүөбүт.

Пенсияны тарбатыны почтага биэри кинилэргэ барытаһа биллэр. Сьибээс, телеграф туста араһсаннар почта кьыһалдаһа киирбитэ, биги улууспут почтаны баһыһаннаһыттан да көстөр. Өссө сорох нэһиликтэр почтага суох хаалар кутталлааһтар. Почтаны сабар хайдах да сатаммата буоһуо, онон иһин өрүтүгэр атын суолу көрдүөхө.

Почтага сьибээһи, телеграфы холботоһон, урууһуларын курдук сьибээс үлэһэн тэриини хайдах буоһуой. Сьибээс Намнаһы үлэла улууска эрэ буолбаһа, республикага бастың үлэлээх коллективинан биллэрэ. Үтүнүк, айымныыахтык үлэлээбит хас да начальник Ленин орденинан наһарадалаһыһытара, чуот герой эрэ буолбатаһтара. Оһон иһи үтүү үгэһи эргитэр, онуоха хаттаан эргимэр наһаата тирээтэ дьэи санаһыбын. Оттон почтаны пенсионнай управление бьэитэ дьаһайбытын курдук дьэһэйа оһордун.

Василий ЕРЕМЕЕВ, пенсионер.

ИДЬУО ИҢИТИННЭРЭР

Улууска бэс ыйын 29-тан от ыйын 5-гэр дьэри 6 быһылаан бэлэтэһиң. Партизан дьаһалтатыгар гр. Яковлева Д.И. мьаһын өлүгүн булбутун туһунан иһитиннэрибит. Нам селотун олохтооһо Кутуков А.И. хара өгнөөх «Минск» мотоциккын ыал тэлгэһэтиттэн уордарбытын туһунан биллэрдэ. Эмиэ Нам селотугар Афанасьевтар быраһыллыбыт дьэилэрин сорбото умайда. ОИПС үлэһиттэринэн бэрэбиэркэ мытыллар. Хирургической отделениега Хамадаттадан гр. Сивцев А.Р. кьырбанан киирдэ. Манна уорбалаланан Кобяков А.А., Тургунибеков А. тутулуһнулар.

Ити нэдиэлэбэ «Бэксэк» фирма өрүмөһүнүүр Нам 2-с Мьдээх оһкулатын дьэититтэн 100 кг кьырааска сүппүт. Граф Бьэрэгэр Баншевтар дьэилэригэр арыгы иһин түмүгэр гр. Баншев И.И. сүрээһин туһаайымытынан быһаһынан астарда уонна тутта миэстэтигэр өллө. Манна уорбалаланан Никитин Максим Васильевич тутулуһна.

Бу быһылааннарга, түбэлтэлэргэ милиция үлэһиттэринэн бэрэбиэркэлэр, сьилэһтиһэлэр мытылаллар.

Ааспыт нэдиэлэбэ 5 киһи бытархай күдүгэһинээһин иһин милицияга аһалдыһна, 16 киһи арыгылаан түбэстэ.

ГАИ линиятынан 7 киһи суол быраабылатын кэстэ, биир техника стояккага туруорулуһна.

Күндү оһобут, балтыбыт, сэйммит САЙЫЫНА соһуччу хомолтоһоһотук өлбүтүнэн иһитигэр Местникова Антонина Петровнага, аһатыгар Местников Михаил Ивановичка дириг кутурбаммытын тирээдэбит. Эбэтэ, Графтан аймактара, чугас дьонноро: Алпааныттан Сивцевтар, Көбөкөнтөн Матвеевтар, Верхоянскыттан Соловьевтар.

Улуусо сэбиэтэ, правлениета, профкома кьырдыаһастарын сэбиэтэ улуусо урукку үлэһитэ үлэ, тыыл ветерана ИВАНОВА (Дорофеева) Лидия Николаевна ыалдыан өлбүтүнэн кини оһолоругар, сьэттэригэр уонна аймактарыгар дириг кутурбаммытын тирээдэбит.

Выражаем глубокое соболезнование родным, близким и друзьям по поводу безвременной кончины БАИШЕВА Иннокентия Ивановича. Родственники Софроновы, Гуляевы.

Ытыктабыллаах эдьийибит, саһаспыт үлэ, тыыл ветерана НАРТАХОВА Александра Михайловна ыалдыан өлбүтүнэн оһолоругар, сьизнэригэр, хос уонна хос-хос сьизнэригэр дириг кутурбаммытын тирээдэбит. Жатайтан Винокуровтар, Намтан, Дьокуускайтан Гороховтар, Лебедкиннар, Туральсовтар.

С глубоким прискорбием извещаем о кончине последовавшей на 89 году жизни, старейшей жительницы с.Намцы, нашей любимой матери, бабушки, прабабушки, прапрабабушки ветерана тыла НАРТАХОВОЙ Александры Михайловны. Дети, внуки, правнуки, праправнуки.

Спорт — тилүүр, спорт — өһүлүүр АБЫС МЭТЭЭЛЛЭЭХ

Боровонго айылда бараксан ситэн сьидигилээн аһхан турар кэмигэр, бэс ыйын 24-25 күннэригэр, чэпчэки атлетикага республиканскай күрэс былдаһыны мытыһыһна.

Сүүрүүнү эдэрдэр, оһкуола оһолоро саһалаатылар. Биллэрин курдук биги сүүрүкпүт Татьяна Жиркова 1,5 км. уонна 3 км. сүүрэн эрэллээхтик бастата. Ветераннарга Пьрасковья Степанова 1,5 км. I-кы, 3 км. III-с буолан, өссө да уһундук сүүрэр кэскиллээһин туоһулаата. Сырал-аннаах умайар уот куйааска сүүрэр сьындаһаннаһын бары билэбит. Ол иһин итиннэ ким үчүгэй бэлэмнээбэ, тулуурдаһа, дьүккүөрдээбэ биллэр. Биги Иван Охлопковпыт бьэитин сүүрэр суол дьингээх баймаһынан көрдөрдө. 5 км. сүүрүүгэ киһи балай эмэ куотуһоһотаах эһа да, Ваня Чурапчы уһулучулаах сүүрүгүн Г.Нохтунскайы (16,01 сөк.) куотан, Чурапчы эдэр кэскиллээх сүүрүгүн Н.Боякиновы (16,00,3) кьытта эрби бигитин курдук тардыста. 0,2 суотайынан куоттаран үһүс буолла (16,00,5). Дьэ, кьыһы! Бастаабыт Роман Колесов бириэмэтэ — 15,40,6.

Өссө саамай эрийсиһлээх сүүрүү 10 км. буолла. Манна эмэи Иван Охлопков СГУ физкультурнай отделениетын студена В.Ильининин илин-кэли чорбойдо, биэтэк олох чуһаһаата. Иван туох баар күүһүнэн өссө эһон биэрдэ, ситэн ылла. Өссө эптэ, биэтэк кэллэ, кьыл түгэнигэр биги сүүрүкпүт куотан таһыста. Бу сырыыга 2 суотайынан чорбойдо. Кьыайбыт Роман Колесов бириэмэтэ — 33,14,60. Иван кьинэ — 35,00,15.

Охлопков Семен ветераннар 3 км. сүүрүүлэригэр эрэллээхтик II-с миэстэтэ таһыста. Онтон Ион Васильев ветераннарга 3 км. III-с миэстэлэһнэ. Улуус чьэһин өссө Афанасий Охлопков, Савва Жирков, Николай Рыкунов, Инно-

түһүстүлэр. Тыһааһыһнаах киирсин биэтэккэ тахсыы 100 м. хаалбытын кэһнэ саһаланна. Иккиэн тэбис-тэһигэ 70 м. сүүрдүлэр. Көрөөччүлэр биир кэм өрө түдлэ, хаһытаһа оһордулар. Бэрт кьыратык Ильин-

кентий Марков көмүскээтиһэр уонна бьэитбит кьыахпытынан сүүрэн IV, V, VI, VII миэстэлэри үлэлэһиннибит. Уопсайынан хамаандабытыгар аһыс мэтээллээх кэлибит. Чурапчылар алта, Хаһаластар үс,

Дьокуускай икки мэтээллээх төһүнүлэр. Уус-Алданнар оһолору кьытта ылсан, үлэлэһэн эрэллэр эбит. Дьэ ол иһин сайыныгы комплекснай спартакиадаларын түөрт күн тилэри мыталлар. Спорду маассабаска туһаайаллар эбит. Ол курдук, аһардас волейболга биир нэһиликтэн 6 хамаанданы кьытыннараллар. Дуобакка, саахымакка 5 дуоскага 45 мүн. оонньотоллор. Ону таһынан атаһ оонньуутугар, хаһаһаһа, мас тардыһымытыгар, сүүрүүлэргэ, эстафетага тус-туһунан дьону сүүмэрдээн кьытыннарал-

Сурукка ааккытын-суолгутун, үлэвитин, дьэитит аадырыһын чолчу ыйың. Автор этэрэ мэлдьи хаһыат санаатыныын биир буолбат.

Учредителлэр: Нам улууһун дьаһалтата, «Сахаполиграфиздат» национальнай компания. СР бэһээт уонна маассабай информация күнүдүн көмүскүүр региональнай инспекциятыгар регистрациялаһыт нүөмэрэ — Я 0085.

Талыһыһна уонна таһыһыһна «Эгисэли» хаһыат редакциянай-издательскай систематыгар. Хаһыат Дьокуускайга «Сахаполиграфиздат» НИПК бэһээттэһинэ, Орджоникидзе уул. 38. Формата А3. Кэһэһэйэ 1,5 бэһээт. лис. Индекс — 54889. Тираһа — 1550. Бэһээккэ илин баттанна -12.00 ч. 8.07.98 с. Сахааһын №-рэ — 76

РЕДАКТОР — В.Г. КАСЬЯНОВ. тел. 21-3-32. ОТДЕЛЛАР: информация, сурук, төрүт культура — 21496; иллюстрация уонна реклама (секретариат) — 21640; бухгалтерия — 21332; факс — 21332; «НАМ» ТРК — 21632; редакционной издательской система — 21141

“ЭНСИЭЛИ” - Нам улууһун хаһыата. 678040, Саха Республиката, Нам с., Октябрьскай уул. 1.